

AMOR ANOMALIS

– Kiss Sándor a nevem, doktor úr. Nemsokára negyvenéves leszek, foglalkozásomra nézve önálló kiskereskedő vagyok, tizenkét év óta házas. Három gyermekünk van, anyagilag nem állunk ragyogóan, de rosszul se, sokat dolgozunk, tisztességesen keresünk, általában elégedettek vagyunk. Magam részéről meg is vagyok győződve, hogy nincs nekem semmi bajom, nem is kerestem volna fel önt, ha a feleségem nem...

– Kiss úr – szakította félbe a pszichiáter a szóáradatot –, ez már csak így van. Betegeim nyolcvan százalékát a házastársa küldi hozzám, s mind meg van győződve arról, hogy neki semmi baja. Ez normális dolog, Kiss úr, teljesen normális.

– Örvendek, hogy nem vagyok különleges eset, doktor úr. Szóval, amint mondtam, biztos vagyok abban, hogy nem szorulok az ön kezelésére, a feleségem azonban más véleményen van. Nem tartja ugyanis normálisnak, hogy újra és újra szerelmes leszek. S már annyiszor kinevetett emiatt...

– Ó! Kinevette? – Az orvos egyszerre hegyezni kezdte a fülét.

– Úgy bizony, képzelje el! Mindig azt hajtogatja, hogy az évek múltával a férfiaknak is észhez kell térniük, nekem azonban nyilván nem akar benőni a fejem lágya, és ez szerinte nem normális. S ezt most már annyiszor a szememre vetette, hogy elhatároztam: utána járok a dolognak. Tudni akarom végre: valóban beteges hajlamaim vannak, vagy normálisnak nevezhető az, hogy egy férfi a házasságkötés után is újra és újra szerelmes lesz? Mit gondol, doktor úr?

– Hmm... Úgy általában azt mondanám, Kiss úr, hogy ez normális, teljesen normális. Speciális esetben persze többet kellene tudnom a szerelmek fokáról, módzatairól, a szerelmi... hmmm... ügyek lefolyásáról és a többi. Bizonyára érti, mire gondolok.

– Azt hiszem, igen. De hol is kezdtem? Nézze doktor úr, a házasságom előtt összesen kétszer voltam szerelmes. Az első szerelem azonban... Hogy is mondjam... Nem volt igazi.

– Hmm... Erről többet kellene tudnom.

– Sok mondani való nincs. Röviddel a tanulmányaim befejezése előtt ismerkedtem meg a lánnyal, fülig belé szerettem s minden áron feleségül akartam venni. Kinek van azonban pénze fiatal korában? Nekem leg-

alábbis nem volt. A családalapításhoz szükséges anyagiakat megteremtendő, azonnal igent mondtam tehát, amikor nyelvi ismereteim alapján nagyon jól fizetett állást ajánlottak fel külföldön, meglehetősen messze, Majungában...

– Hát az meg hol van?

– Madagaszkár szigetén, szóval valóban nem a szomszédban. Hat hónapon át szenvedélyes szerelmes leveleket írogattunk egymásnak, aztán teljesen véletlenül megtudtam, hogy a leányzó más férfiakkal szórakozik, s ettől persze megvadultam.

– És ön?

– Én? Rá sem néztem más aszszonyra. Ha én szerelmes vagyok, doktor úr, akkor totálisan.

– Aha. Folytassa, Kiss úr.

– Nos, ezzel voltaképpen vége is volt az ügynek. Mert akármennyire szerelmes vagyok is, nem hagyom magamat bolonddá tenni. Egyszerűen megszakítottam a kapcsolatot. A lány először nem akarta hinni, amit írtam, fel volt háborodva, hisz ő csak teljesen ártatlanul szórakozott másokkal... Aztán szenvedélyes levelekkel ostromolt, örök hűséget esküdött, fogadkozott, hogy én vagyok az egyetlen... A végén öngyilkossággal fenyegetőzött. Erre a levélre begurultam, összeszedtem a megtakarított pénzemet, repülőbe vágtam magamat, s mint derült égből villámcsapás berobbantam éjfél tájban a lányhoz. És hát mit mondjak? A hölgy nem volt egyedül. S a szituáció félreérthetetlen volt. Szóval, in flagranti, ahogy mondják. No, ezzel vége volt mindennek.

– Keserű élmény. Kiheverte minden nagyobb nehézség nélkül?

– Másnap reggel már repültem is vissza, s attól kezdve teljesen a munkámba temetkeztem. Nem is esett nehezemre, nagyon érdekes munka volt, meg kellett állnom a helyemet egy teljesen idegen világban, ez azonban most nem tartozik ide. Mindenestre nagyon jól kerestem, amikor négy év után hazatértem, csinos kis tőkével rendelkeztem, s önállósíthattam magamat. Hamarosan visszatérésem után megismerkedtem egy másik leánnyal, ismét totális szerelembe estem, hevesen udvaroltam neki s boldogan feleségül vettem, amikor igent mondott.

– És miért mondja, hogy az első szerelem nem volt igazi?

– Mert nem volt az. Ami a testieket illeti, nem ment túl hosszú és forró csókolózásokon.

– Aha. Ez fontos lehet. Milyen helyet foglal el emlékezetében az első leány? Gyakran gondol rá?

– Gyakran? Nem.

– Egyáltalán nem gondol rá?

– Azt megintcsak nem mondhatnám. Az embernek néha eszébe jutnak a régi szép idők, a fiatalság, a diákévek... S azzal együtt az első szerelem is. A régi szép idők, ahogy mondani szokták. Az ember néha koplalt, mint a kutya, látástól vakulássig dolgozott meg tanult, mégis úgy gondol vissza azokra az évekre, mint régi szép időkre. Hát nem bolondság?

– Nem, nem bolondság, Kiss úr. A lényeges kérdés: Mit adna ma azért, hogy teljes értékű, igazi, kielégült első szerelemre gondolhasson vissza?

– Hogy mit adnék? Furcsa kérdés. Mit adnék azért, ha... ha Anna, így hívták a leányt, ha Anna egészen az enyém lett volna? Így érti, doktor úr?

– Pontosan így, Kiss úr.

– Hmm... Érdekes kérdés. Soha nem gondoltam erre. Igazán érdekes kérdés. Mit adnék azért, ha... Nos, ha jól meggondolom, semmit. Abszolút semmit. Boldog vagyok, hogy minden úgy történt, ahogy történt.

– Értem. És a második szerelemből mindjárt házasság lett.

– Úgy van.

– És ismét nagyon szerelmes volt, Kiss úr? Hogyan is mondta? Totálisan szerelmes.

– Totálisan, igen, azt hiszem ez a találó kifejezés, mert egész valómat ki- és betöltötte a szerelem, azt hittem akkor, nincs is tovább, soha többé nem leszek szerelmes. Aztán három évvel később, az első fiunk születése után újra elkapott a láz. Fel kellett ismernem, hogy minden addigi érzélem csak vértelen árnyéka volt az igazi, a nagy szerelemnek, amelyről fogalmam sem volt azelőtt.

– Mondhatjuk, hogy egy még totálisabb szerelem? – Az orvos nem tudta elnyomni nevetését.

– Pontosan, akármilyen komikusan hangzik is. És most meg voltam győződve arról, hogy elértem a legmagasabb csúcstól...

– Bocsánat, Kiss úr. Ez az új szerelem is viszonzásra talált?

– Természetesen. És ahogy mondtam...

– Egy pillanat! Minden szempontból teljes értékű, kielégült szerelem volt?

– Világos. Ismét tévedtem azonban, amikor azt hittem, hogy végre megismertem a szerelmi boldogság

legmagasabb fokát. Mert azóta is újra és újra szerelmes leszek, csaknem szabályos időközökben, legalább kétszer egy évben, hiába is beszél a feleségem, aki bizony nem titkolja, hogy nevetségesnek tartja a dolgot. De mit tehetnék? Úgy tör rám a szerelem, mint valami természeti tűnemény, mint egy vad és gyönyörű nyári zivatar, ellenállhatatlan erővel megragadja egész valómat a sejtek legmélyéig, ezért mondom, a totális az egyetlen helyes jelző. És esetről esetre totálisabb lesz, mert minden új szerelem újabb, s egyre mélyebben fekvő rétegeket szaggat fel bennem, amelyeknek létezéséről fogalmam sem volt azelőtt. Hasonlíthatnám a tisztítótüzhöz is, amely teljesen kiegéti az embert, hogy aztán új, nemesebb, értékeesebb tartalommal töltse meg. Így minden szerelem után más ember vagyok, telve új erővel, addig nem is sejtett tájak nyílnak meg bennem, s ezáltal gazdagabb lesz az egész világ. Mondja, doktor úr, valóban betegség ez? Szükségem van az ön kezelésére?

– Kedves Kiss úr! – A pszichiáter mosolyogva felemelkedett ültéből. – Legyen teljesen nyugodt, nincsen szüksége semmiféle kezelésre. Az ön esete teljesen normális és természetes, bár, ezt meg kell mondanom, abszolút egyedülálló. Mert látja, egész eddigi, most már kerek huszonöt éves praxisom során nem találkoztam még olyan férfival, aki úgy élt volna, mint ön, s ahogy voltaképpen minden férfinak élnie kellene, aki teljesíteni óhajtja a személyiség teljes kibontakoztatásának parancsát, amely nem más, mint az ősi „gnóthi szeauton”, ismerd meg tenmagadat modern, dinamikus értelmezése. – Az orvos megveregette látogatója vállát, amikor az ugyancsak felemelkedett a székről. – S ha itt valaki valakitől tanácsot akarna kérni, akkor az én lennék. Teljesen megfoghatatlan ugyanis számomra, hogyan lehetséges így élni egyáltalán. Szinte hihetetlen, sőt elképzelhetetlen, hogy szerelmei mindig viszonzásra és kielégülésre találnak. Szívesen tudnám, hogyan éri el mindig a célt.

– Nos, nem mondhatnám, hogy mindig minden úgy megy, ahogy én szeretném. Az asszonyok néha megváratták az embert, szívesen éreztetik a hatalmukat. Ez azonban hozzátartozik a játékszabályokhoz. Annál szebb viszont, ha végül mégis célhoz jut az ember.

– És Kiss úr mindig eléri a... hmm... célt? Minden szempontból?

– Természetesen. Miért is ne?

– Nem tudom, hogy ez olyan természetes-e – mondta az orvos már

csaknem kissé ingerülten. – És a lélektani rejtély az egész dologban létezésételenül a felesége magatartása.

– A feleségem? – A látogató kuncogott. – Na, előre mulatok! Milyen arcot vág, ha megmondom neki, hogy orvosi szakvélemény szerint teljesen normális vagyok, s hogy nincs oka és joga kinevetni engem. Mert mi történt ma reggel is? Rám nézett és nevetett. Na, hát már megint?, kérdezte, és nyelvet öltött rám, ezt képzelje el, doktor úr! És aztán: Mikor megy el már végre az orvoshoz? Na, majd csodálkozik, ha elmesélem, mit mondott az orvos!

– Hát, Kiss úr... – A pszichiáter egyre ingerültebb lett. – Meg kell mondanom, hogy valószínűtlen szerencséje van. Ezer, tízezer, talán száz-ezer asszony között nem találna még egyet, aki képes lenne a humoros oldaláról felfogni a dolgot.

– No de, ha olyan normális és természetes!

– Normális, ami a férfiúi természetet illeti. De hol az a nő, akinek meg lehet ezt magyarázni?

– Érdekes... Nekem pedig mindig az volt, s ma is az a benyomásom, hogy alapjában véve a feleségemnek is tetszik a dolog.

– Hát szóval... – Az orvos most már kimondottan bosszús volt. – Ezt, őszintén szólva, nem tudom elképzelni.

– Ezt meg én nem értem. A feleségem nyilván szeret, különben nem is jött volna hozzám.

– Hát ez az érthetetlen! Nem próbálta soha visszatartani önt?

– Visszatartani? Ha jól meggondolom, nem. Nem igazán.

– Megfoghatatlan. És mindig visszafogadja önt, keserűség és szemrehányások nélkül, ha egy ilyen... hmmm, hogy is mondta, természeti tűnemény vagy nyári zivatar után új emberként visszatér hozzá?

– Visszatérek hozzá? Ezt hogyan érti, doktor úr?

– Nos, ha hivatalosan nem is vált el a feleségétől – magyarázta dühösen az orvos –, érzelmi-
leg elfordult tőle, csodálatos, megújító, nagy szerelmet élt meg egy másik asszonnal...

– Másik asszonnal? Ezt meg honnan veszi, doktor úr?

– Hát nem azt mondta, hogy... Álljunk meg egy pillanatra. – A pszichiáter hátralépett, kitapogatta maga mögött a széket, és lassan leült. – Itt... Hmm. Itt valami nincs rendjén. Kezdjük előlről az egészet, Kiss úr. Nem azt mondta, hogy házassága harmadik évétől kezdve csaknem szabályos időközökben újra és újra szerelmes lesz?

– Persze, hogy azt mondtam. De honnan veszi a másik asszonyt? Ezt kikérem magamnak!

Az orvos szinte üveges szemmel bámult a páciensre.

– Nyugalom, Kiss úr, nyugalom. Higgadtan, indulat nélkül, tudományosan kell elemeznünk a dolgot. Ön tehát szabályos időközökben újra és újra szerelmes lesz, mégpedig mindig ugyanabba a nőbe, véletlenül éppen abba a hölgybe, akit tizenkét évvel ezelőtt feleségül vett, s akivel azóta állandóan együtt él. Így van?

– Véletlenül? Mi az, hogy véletlenül? Meg tudná mondani, doktor úr, ki másba lehetnék szerelmes?

A pszichiáter hófehér zsebkendőt húzott elő a zsebéből, s gépies mozdulatokkal törölgette homlokáról a gyöngyöző izzadságot.

– Bocsánatot kérek, Kiss úr. Nyilván teljesen félreértettem, amit mondott. – Az orvos hangja gyöngye volt, s enyhén remegett. – Kérem, foglaljon újra helyet. Azt hiszem... Attól tartok, mégiscsak kezelésre szorul...

Tunyogi Csapó Gábor

